

ఖండసరి చక్కెర కౌశిముజిలి

సుంద్రామయ్యకి ఖండసరి చక్కెరతో సంవర్కం ఎల్లా ఏర్పడిందంటే - చినబాబుగారిద్వారా. అయితే చినబాబుగారికి ఖండసరి చక్కెరకూ ఎలాంటి సంబంధమూ లేదు. ఆయనకు కలిగిన సంవర్కమల్లా బుచ్చినాయుడు తోటి.

బుచ్చినాయుడు పెద్ద పలుకుబడిగల ఊరిపెద్ద. అంటే స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత పలుకుబడి పెద్దరికం సంపాదించిన వ్యక్తి. బుచ్చినాయుడు తండ్రి సూరపనాయుడు పెదబాబుగారి జమీలో కాసావాడు. జమీ పోయాక పెదబాబుగారు పోయాక, చినబాబుగారికి మిగిలిన దల్లా వెనుకటి హోదా. జమీందారీ కుటుంబంలో పుట్టినవారికి మరో పని చెయ్యడానికి తరిపేదుగాని, మనస్సుగాని లేనికారణంచేత వారు వెనుకటి తరాల వారు చేసినపనులే ఇప్పుడు చేస్తున్నారు.

ఒక్క జమీ పరిపాలించడం తప్ప, తమ పలుకుబడి ఇంకా తరిగిపోలేదని వారి అనుమానం. ఆ పలుకుబడి నిజంగా ఉందోలేదో తేల్చుకోడానికి వారికి కొంచెం సంకోచం. అయితే సూరపనాయుడు కొడుకు ఎమ్.ఎల్.ఎ. ఐతే తమకి 'చిన్న తనం'గా ఉంటుందని ఆయనకి తెలుసు. ఎందుకంటే, చినబాబుగారు కాంగ్రెసు ప్రమాణపత్రం సంతకంపెట్టి, తమ ప్రాంతానికి ఎమ్.ఎల్.ఎ. అభ్యర్థిగా తమర్ని నిర్ణయించవలసిందిగా దరఖాస్తు పెట్టారు కాంగ్రెసు కార్యవర్గానికి. అయితే బుచ్చినాయుడుకూడా దరఖాస్తు పెట్టాడన్న సంగతి మొదట్లో ఆయనకు తెలీదు. తీరా కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా బుచ్చినాయుణ్ణి కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించారని తెలియగానే ఆయనకి అరికాలిమంట నెత్తికెక్కింది. తనకన్నా బుచ్చినాయుడులో

ఏమి ఘనత ఉందని కాంగ్రెసువారతన్ని నిర్ణయించారు? పోనీ తన కన్నా బుచ్చినాయుడు ఎక్కువ కాంగ్రెసు మనిషా? వాళ్ళ నాన్న సూరవనాయుడు

కూడా పెదబాబుగారికోపాటు బిస్మిల్ పార్టీ యేగా వెనుకటి రోజుల్లో. అందులో నాయకుడన్నా కాడు. కేవలం పెద బాబుగారి సేవకుడు, అనుచరుడు. అయితే బుచ్చినాయుడికి వ్యతిరేకంగా స్వతంత్రపార్టీ తరపున నిలబడడానికి ఆయనకి చిన్నతనమనిపించింది. అంచేత స్వతంత్రపార్టీ తరపున బుచ్చినాయుడు మేనత్తకొడుకైన గోపినాయుణ్ణి నిలబెట్టదండిగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టి, బుచ్చినాయుణ్ణి ఓడించారు. బుచ్చినాయుడు సామాన్యుడా. గోపినాయుడు మైనరై నందున - అతని ఎన్నికపత్రంలో పయస్సు తప్పగా వేసినందున, అతని ఎన్నిక చెల్లదని దావా వేసి, రద్దుచేయించాడు. ఈ లావాదేవీల మూలంగా రుజువైనవి రెండు - బుచ్చినాయుడు కన్నా, చిన్నబాబుగారి పరపతి ఎక్కువ - ఆ ప్రాంతాల్లో. అయితే - పైకి వెళ్ళినకొద్దీ - అంటే రాజకీయ నిచ్చెనపెట్టు ఎక్కినకొద్దీ - బుచ్చినాయుడు పరపతి ఎక్కువది.

అయితే ఎవరి పరపతి ఎక్కువ? అన్న మూలసమస్య తేలకుండానే ఇద్దరికీ రాజీ కుదిరిపోయింది. ఒకటి రెండు పరిస్థితులు ఆ రాజీకి దోహదం చేశాయి. ఒకటి గోపినాయుడు ఎన్నికలకు చిన బాబుగారు చాలా అప్పులు చేశారు. అంచేత ఆయనకి దినవెచ్చాని కిప్పుడు అప్పులు పుట్టడం కష్టమైపోయింది. ఇంక బుచ్చినాయుడు విషయం. చిన

బాబుగారు ఎదురు తిరిగితే తను ఎమ్. ఎల్. ఎ. కావడం కష్టం. ఈరకంగా పదునుపడ్డ నేలమీద మన సుందరామయ్య రాజీకి విత్తనాలు జల్లాడు.

తామరసాక్షి ఇంటివద్ద ఒక రాత్రి ఇద్దరికీ సమావేశం ఏర్పాటు చేశాడు. మనోల్లా సకర ద్రవ్యాలు బుచ్చినాయుడు తెచ్చాడు. మంచి కోడికూర చినబాబుగారు చేయించారు. తామరసాక్షి రెండూ ఇద్దరికీ వడ్డించింది. కొంత సఖ్యం ఏర్పడి, బుచ్చినాయుడూ, చినబాబుగారూ ఒకరి నొకరు కౌగలించుకుని, కంటతడి పెట్టుకుంటూ, వెనకటి లోజులు తడబాటు మాటల్లో గుర్తుతెచ్చుకోడం మొదలెట్టాక, తనొక గ్లాసు తెచ్చుకుని సుందరామయ్య వారిపక్కన వచ్చి కూర్చున్నాడు.

ఆ రాత్రి నోటూ పత్రం లేకుండా ఇరవైవేలు బుచ్చినాయుడు చినబాబుగారికిచ్చాడు. చినబాబుగారు ఒక వెయ్యి సుందరామయ్యకిచ్చారు. ఎన్నెండువేలు తామరసాక్షి వజ్రాలహారం కొనుక్కోడానికీచ్చారు. మిగిలిన సొమ్ము తమతాలాకు చిల్లర బాకీలు తీర్చడానికి సుందరామయ్యకే ఇచ్చారు.

ఐతే ఒక చిక్కుపరిస్థితి ఏర్పడింది.

డబ్బు అవసరం వచ్చినప్పుడల్లా చినబాబుగార్లు సుందరామయ్యని బుచ్చినాయుడుదగ్గరకు పంపుతుండేవారు. ఐదు సంవత్సరాల అనంతరం రాబోయి ఎలె

క్షన్ మింజుమలె సంవత్సరానికి దాదాపు అరవైవేల చొప్పున 'రాజా'వారికి పెట్టుబడో, అప్పో, దానమో తెలియని పరిస్థితిలో ఇవ్వడం బుచ్చినాయుడుకి కొంచెం బాధగానే ఉంది. అయితే ఇవ్వనంతై, ఇచ్చిందంతా పోతుంది. పైగా ఎన్నికల్లో దెబ్బ. బుచ్చినాయుడు సుయ్యికి, గొయ్యికి మధ్యపడ్డాడు. ఈ విషయం ఇలా మూకఉమ్మడిగా అట్టేపెట్టడం ఇష్టంలేక, సుందరామయ్యతో సంప్రతించాడు. అసలు చినబాబుగారి మనస్సేమిటో కాస్త సూచనగానైనా తెలుస్తుందని సుందరామయ్య అన్నాడు :

“నాయుడూ, చినబాబుగారికి రాబడి సున్నా, ఖర్చు తగ్గలేదు. నువ్వే ఏదో సంఘాదన ఏర్పాటుచేసి, అందులోంచి నీ బాకీ మినహాయించుకోవాలి. ఒకవేళ ఇంతవరకూ ఇచ్చింది, ఆయన బాకీకింద లెక్కకట్టుకోకపోయినా, యిక మీద నీ దగ్గరకు అప్పుకి రాకుండా ఉంటే అదే పదివేలు.”

“ఆరికి సంపాద నెట్టాగబ్బా ఏరుపాటు జేపేది ?” అన్నాడు బుచ్చినాయుడు.

“చూడు నాయుడూ, నీ చేతులో లజ్జ తొంభై వ్యాపారా లున్నాయి. అందులో ఒకటన్నానరే - లేదంటావా, ఏదన్నా కొత్తవ్యాపారమన్నానరే - ఆయనపేర పెట్టు. తంటాలు పడ్డానికి నేనున్నాను. ఇంకో చిన్న రహస్యముంది. నీ దగ్గర 'బాక్' డబ్బు చాలావుంది. చినబాబు

గారిని అడ్డెట్టుకుని అదంతా 'వైట్' చెయ్యడానికి సీకో మార్గం చూపిస్తాను."

"ఎట్టాగయినా కరణంబుర్ర కరణంబుర్రే" అన్నాడు నాయుడు. అప్పుడాలోచించాడు ఖండసరి చక్కెర వ్యాపారం సంగతి.

నాయుడి రాజకీయ మిత్రుడి కొకరికి విశాఖపట్నం జిల్లాలో ఒక ఖండసరి చక్కెర ఫ్యాక్టరీ ఉంది. సరుకు చాలా దిగబడిపోయిందనీ, మద్రాసు, కేరళ, మైసూరు రాష్ట్రాలకు దాన్ని ఎగుమతి చేసినట్టయితే మంచి లాభా లొస్తాయనీ అత నోసారి అన్నాడు నాయుడితో. చినబాబుగారి పేరుతో, నాయుడి డబ్బుతో సుంద్రామయ్య సంతకం హక్కుతో ఖండసరి చక్కెర అమ్మకం కరపెనీ ఒకటి తయారయింది.

వెయ్యి రూపాయలు చేత పుచ్చుకుని సుంద్రామయ్య మద్రాసులో దిగాడు. సెంట్రల్ స్టేషన్ చక్కనున్న ఒక హోటల్లో మకాంపెట్టాడు. తామరసాక్షి దూరపుమట్టం ఒకాయన తన ఇద్దరు కుమార్తెలతో పాత మాంబళంలో ఉంటున్నాడు. కుమార్తెలు నినీమాల్లో చిన్నచిన్న వేషాలే వేస్తున్నా. పెద్ద ఖరీదైన దుస్తులే వేసుకుంటున్నారు. సుంద్రామయ్య వెళ్ళి, 'బావనీ' 'కోడళ్ళ'నీ పరామర్శ చేశాడు. 'ఎలెక్ట్రిక్ ట్రెయిన్ ఎక్కి సెక్రటేరియట్ మహాసముద్రంలో పడ్డాడు, ఆరితేరిన కరణం గనక,

మునిగిపోకండా మెల్లగా అడంగుకి చేరుకోడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

ఆ ప్రయత్నంలో కాస్త చిన్న తెప్పలా సహాయపడ్డవాడు పీతాంబరం. అత నొక గుమాస్తా - కాస్త వయసు మళ్ళిన గుమాస్తా. అతను తోటి గుమాస్తాల నడిగి విషయం తెలుసుకుని, అఫీసు టైపురైటర్ మీద ఒక దరఖాస్తు టైపు చేసి, అది ఎక్కడ న మోదు చేయించాలో అక్కడ చేయించి, తన శ్రమకి ప్రతిఫలంగా ఒక వీధి రూపాయలు పుచ్చుకున్నాడు.

"నువ్వేం దిగులు పెట్టుకోమోక, వాస్తాదిలే పరిమిట్టు. నే నుంటినిగా," అన్నాడు డబ్బు పుచ్చుకుంటూ. సుంద్రామయ్య సగం పని అయినట్టు సంతోషించి, హోటలుకి వెళ్ళి సుఖంగా భోజనం చేసి నిద్రపోయాడు.

పర్మిట్టు రావడానికి వారంరోజులన్నా పడుతుంది. ఈలోగా ఇంటికి వెళ్ళి తిరిగి రావడం అంటే శ్రమ; పైగా రైలు ఖర్చులకింద అయేది హోటలుబిల్లుకి సరిపోతుంది. అంచేత ఆ వారంరోజులూ మద్రాసులోనే ఉండిపోయాడు సుంద్రామయ్య. లాంఛనానికి పదిగంటలకి సెక్రటేరియట్ కి వెళ్లేవాడు. అత రవాత గనిరాజు - అంటే తామరసాక్షి దూరపు అన్నగారు - ఇంటికి వెళ్ళి - 'కోడళ్ళ'తో కబుర్లు చెప్పేవాడు. సాయంత్రం ఆరు గంటలవేళ పీతాంబరం 'బాబాయి' ఇంటికి

వెళ్ళి, 'పిన్నమ్మ'ని పిల్లల్ని పరామర్శించి ఎనిమిది గంటలకి హోటలుకి చేరుకునేవాడు. ఇదీ అతని దినచర్య.

సరిగ్గా, పీతాంబరం చెప్పినట్టే, వారం రోజుల్లో దరఖాస్తుకి సమాధానం వచ్చింది, సెక్రటేరియట్ నించి.

సుందరామయ్య కపరు చింపి చదివాడు. మంచినీర్యాదగల అంగణాశలో ఉంది ప్రభుత్వ ఉత్తరం. సారాంశం ఏమిటంటే :

“ఖండసరి చక్కెర యనగా నేమి ? దరఖాస్తుదారు ఈ విషయమును స్పష్టముగా వివరింప ప్రార్థన.”

పీతాంబరం కింద సంతకం చూశాడు.

“ఓరి వీడి తస్పాల్ చెక్క! మా

రామయ్యోగారు. వా డిలాంటిపనులే చేస్తుంటాడు.”

ఖండసరి చక్కెర దిగుమతి దరఖాస్తు రామయ్యోర్ దగ్గరకు చేరిందన్నమాట. ఇది మొదటి మజిలీ.

* * *

రామయ్యోర్ ఇల్లు ట్రెస్టి కేన్ లో దక్షిణ మాడావీధిలో ఉంది. ఆయనకు అరుగురు సంతానం. భార్య ముక్కున వజ్రపు ముక్కుపుడక ఉంది. దానిమీద వెలుగు పడి మెరవడానికిగాను, ఆమె మేలుకున్న ఘడియలన్నీ పెదవులు, ముక్కు కదుపుతూ మాట్లాడుతుంది. అరుగురు పిల్లలూ అంతమిశ భాషల్లో పాఠాలు వల్లిస్తుంటారు. అంచేత వాళ్ళ

ఇట్లు నిత్యపూజ జరుగుతున్న పార్థసారధిస్వామివారి ఆలయంలా ఉంటుంది. అదే కారణంగా రామయ్యర్ కి గొంతుక పెంచి మాట్లాడడం ఆలవాపైపోయింది.

ఆరుగంటల ప్రాంతాన్ని రామయ్యర్ ఇంటికి వెళ్లారు, పీతాంబరం, సుందరామయ్య కలిసి. ప్రభుత్వ సమాధానం ఆతని చేతికే ఇచ్చారు. రామయ్యర్ అది చదువుకుని -

“ఎన్న పీతాంబరం - నమ్మ ప్రాంతాన్ని ఒరువార్త శొల్లకూడాడు?” అన్నాడు. ఆ తరువాత అసలు ఖండసరి చక్కెర అసబడే పదార్థం ఏమిటి? అన్న విషయం చర్చకు వచ్చింది.

“చక్కెరే అనుకోండి. కొంచెం సన్నగా ఉంటుంది. రంగు తక్కువ. ఐతే రెట్టింపి తీసి ఉంటుంది,” అన్నాడు. పీతాంబరం.

“పార్కులామే,” అన్నాడు రామయ్యర్.

ఈ ‘చూడం’ ఖండసరి చక్కెరని గాని కాగితాన్ని కాదని సూక్ష్మబుద్ధిగల సుందరామయ్యకు అర్థమైంది.

అర్థమణుగు ఖండసరి చక్కెర అర్జంటు పెరిగ్రాం ఇచ్చి తెప్పించాడు, ఎందుకైనా మంచిదని - కరణంగనక - రెండు వీశెలేనని చెప్పి - పీతాంబరానికి, రామయ్యర్ కి చెరొక వీశే ఇచ్చాడు.

ఖండసరి చక్కెర మూలు

చక్కెరకన్న బాగా తీపిగా ఉంటున్నదని, రామయ్యర్ పిల్లలు రుజువుచేసిన మీదట, మరొక రెండు వీశెలు, తిరిగి తెప్పించినట్టు నాటకమాడి పీతాంబరానికి తెలికండా రామయ్యర్ భార్యకి ముట్టజెప్పినమీదట, దరఖాస్తు రామయ్యర్ బిల్లమీదనుంచి, సంబంధం మొదలియార్ బిల్లమీదికి చేరుకుంది. ఇది - రెండవ మజిలీ.

* * *

సంబంధం మొదలియార్ కి చాలా ముఖ్యమైన ‘సంబంధ’ లున్నాయి. అంచేత ఆతనికి అతి తొందరగా ప్రమోషన్లు వస్తుంటాయి. అంచేత సెక్రటరీ యట్ లో గుమాస్తాలకందరికి అతనంపే భయమూ, భక్తి, ఈశ్వర్యా. అసిస్టెంట్ సెక్రటరీ తరహావాళ్ళకి కొంత భయమూ ఎక్కువ ప్రేమా.

అతను రామయ్యర్ లాగ ‘పార్కులామే’ అనడు; ‘పట్టుకోరా,’ అంటాడు. అతనికొచ్చిన తెలుగుపదం అదొక్కటే. ఎల్లాగైనా సుందరామయ్య కరణం బుర్రగదా.

“నూటయాభై టన్నులు గోడౌన్ లో మూలుగుతోంది బాబూ! తమరికి వీశె, అరవీశె అయితే ఏమూడికి? త్వరగా దిగుమతి పర్మిటు పారేయించారంటే, ఓ మణుగు తమ ఇంటికి చేర్చిస్తాను. లేకపోతే ఎక్కువగా తెప్పించడానికి

వివేకాక్షయ - చిమాటిలాకంపి
నిన్నమీకు తెచ్చిన బట్టలసబ్బు మరగ
బాగానే వస్తోందిగానీ బాక్సా కనబట్టంటే-

పీచండడు; పట్టుకుంటారు.” అన్నాడు లౌక్యంగా.

“ఓ,” అన్నాడు. సంబంధం మొదలియారో, పర్మిటు అతి త్వరలో ఇచ్చే య్యోచ్చని నోట్ రాసి, అసిస్టెంట్ సెక్రటరీ పుట్టకట్ దగ్గరకు పంపించాడు. ఇది - చూడవ మణిలీ.

* * *

ఇక నాలుగవ మణిలీ.

పుట్టకట్ కేరళీయుడు. అతను అందరితోనూ అతికులాసాగా ఉంటాడు. అయితే అతనికి రూల్స్ న్ని కంఠస్థం. ఈ కంఠ్రోళ్ళ రోజుల్లో రోజు రోజుకీ వందల కొద్ది పుడుచున్న రూల్సు, ప్రభుత్వ ఆర్డర్లు గుర్తుంచుకోడం గుమాస్తానికి సాధ్యమా? అతనికి కింద గుమాస్తాలతో ఆడుకోడం సరదా.

గుమాస్తా నోటురాసి అతని దగ్గరకు పంపిస్తాడు. అతను తిరిగి నోటురాసి, ఆ గుమాస్తా దగ్గరకే పంపిస్తాడు.

“దివి 6-2-64 న మంత్రివర్గ నిర్ణయాలను జాగ్రతగా చదువుకుని మరీ నోట్ వ్రాయవలసిందిగా ప్రార్థన.”

“ప్రార్థన,” అనిమాత్రం అతని ప్రతి నోట్ లోనూ ఉంటుంది. చాలా మర్యాదస్తుడు.

గుమాస్తా అది చదువుకుని, ఆ ఫలానా మంత్రివర్గ నిర్ణయాలను జాగ్రత్తగా పఠించి, మరొక నోట్ రాసి, పుట్టకట్ గారి ఆమోదం సంపాదించాననుకుంటాడు. కాని అక్కడే పప్పులో కాలువేస్తాడు. పుట్టకట్ తిరిగి నోట్ రాసి ఆ గుమాస్తాకే పంపిస్తాడు.

“శ్రీయుత గుమాస్తాగారికి నేత్ర

దోషమా? లేక అంతకన్నా ప్రమాద కరమైన మానసికదోష మేమన్నాఉందా? వెంటనే వైద్య సలహా పొందడం అవసరమేమోనని నా స్నేహపూర్వక సూచన. మంత్రివర్గ నిర్ణయ పత్రానికి వెనక షరాయిన్న సంగతి పాపం వారి కగమ్యం కావడం విచారకరం. చూ. ప్రభుత్వ ప్రకటన ఆఖరు పుట అడుగున మూడవ షరా."

ఈ విధంగా ఒకొక్క కాగితం ఉయ్యాల ఊగి ఊగి పైకో, మరొక మెట్టు కిందకో పోవడం సంప్రదాయం. సుందరామయ్య దరఖాస్తు పుట్టకట్ దగ్గరనుంచి, తిరిగి సంబందం మొదలియార్ దగ్గరకే వచ్చింది. దానిమీద సంబందం మొదలియార్ కాగితం చేత పుచ్చుకుని స్వయంగా పుట్టకట్ దగ్గర కొచ్చి నవ్వుతూ-

"అణ్ణా!" సంబోధనతో ప్రారంభించి, ఈ దరఖాస్తు ఆమోదించి, ఖండ పరి చక్కెర దిగుమతి పర్మిటు ఇవ్వడానికి ఏ రూల్సు ఒప్పుకుంటాయో చెప్పమని అడిగినమీదట, సంబందం మొదలియార్ కున్న ఇతర సంబంధాలదృష్ట్యా పుట్టకట్ - ఆ రూలు వివరించాడు. అది ఉదహరించి సంబందం మొదలియార్ స్వయంగా వై అభిప్రాయం తీసుకుపోయాడు దరఖాస్తుని. ఇది - నాలుగవ మజిలీ అని ముందరే వివరించాం.

అయిదవ మజిలీ పై అంతస్తులో

ఉందని మాత్రమే సుందరామయ్యకి తెలుసు. సంబందం మొదలియార్ ఆ మూల విరాట్టును "వారు" అని మాత్రమే అంటాడు. పేరు తెలిస్తే అటునించి సరుక్కు రావచ్చునని సుందరామయ్య ఆశ. అయితే తనకింద సహాయం చేస్తున్న సంబందం మొదలియార్ ని "వారి" పేరు అడగడం సమంజసం అవునోకానో అర్థంకాలేదు.

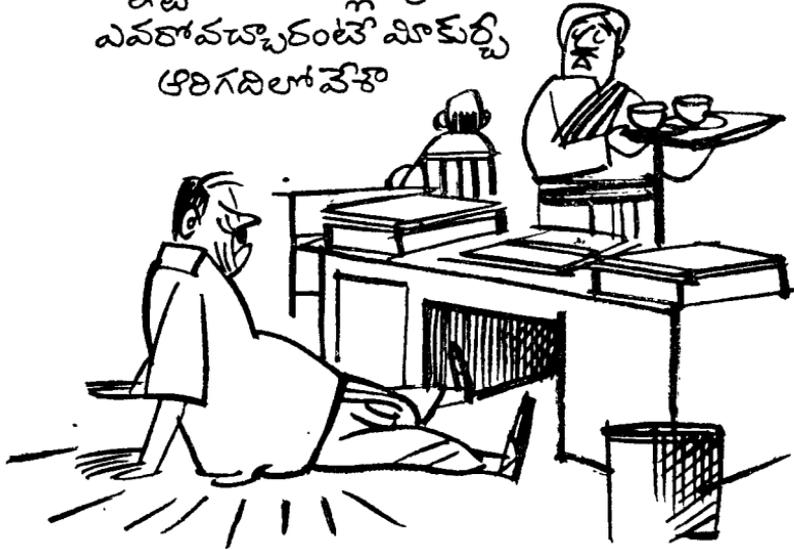
* * *

అయిదవ మజిలీ కాస్త పెద్దది. అక్కడికి ఏ కాగితమన్నా చేరడమూ కష్టమే. చేరిన తరువాత ఊడిపడ్డమూ కష్టమే.

ఆరురోజుల అనంతరం సంబందం మొదలియార్ ఒక వార్త తెచ్చాడు. ప్రభుత్వానికి దిగుమతి పర్మిటు ఇవ్వడానికి ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. అయితే మద్రాసులో ఏ వ్యాపారస్థుడయినా అది కొనడానికి అంగీకారం తెలియజేయాలి. అంచేత ఒకణ్ణి ఎవణ్ణయినా పట్టి, అతను ఎంతకొనడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడో ఒక ఉత్తరం పట్టుకొచ్చి దరఖాస్తుకు జత పరిస్తే అరగంటలో వస్తుంది పర్మిటు.

సుందరామయ్య గోడౌన్ వీధిలో పడ్డాడు. నాలుగయిదు రోజులు తిరిగాక అతని కర్ణమైన దేమంటే, ఖండపరి చక్కెర అమ్మకంవల్ల ఏమాత్రం శాతం లాభిస్తుందో ఆ వర్తకులు తేల్చుకోలేకుండా ఉన్నారు. అంచేత వాళ్లమన్నా

అన్నట్టుమీరలా వెళ్లినప్పుడు మెనేజరుగారికోసం
 ఎవరో వచ్చాకంటే మీకుర్చీ
 ఆరిగదిలో వేళా

రంటే, ముందు దిగుమతి చెయ్యండి. ఆ తరువాత అందరం కొంటాం. అన్నారు. వాళ్ళ దృక్పథం ఏవిటంటే, నూటయేభై టన్నులు ఇప్పుడు నాలుగు వందలమైళ్ళ దూరంలో సురక్షితంగా ఉంది. అది మద్రాసు ముందు తీసుకు వస్తే, చీమలూ, ఇతర క్రిములూ కలగ జేసుకుంటే, ఇంక తాము అడిగిన ధరకు అది చేతులో పడుతుంది.

అయితే సుంద్రామయ్య కరణం. సంబందం మొదలియార్ తో పరిస్థితంతా చర్చించాడు.

“వాళ్ళూ వీళ్ళూ తింటే మనకి మిగిలే దేముందండి. మా వాడొకడున్నా డిక్కడ, గనిరాజుని - బాగా ఉన్నవాడే

లేండి. వాణ్ణి కిరాణా వ్యాపారస్తుల జాబితాలో చేర్పించండి. మీ కష్టం మేం ఉంచుకోం.”

“మీ కష్టం మేం ఉంచుకోం.” అన్న పదానికి అర్థం క్రియారూపంగా సంబంధము మొదలియార్ కి ఇదివరకే అర్థమైంది. అదీగాక గనిరాజు కిద్దరు “సిపీ తారలు” కూతుళ్ళున్నారనీ మంచి హుషారయినవాళ్ళనీ, చాలా మంచి పిల్లలనీ మాటల సందర్భంలో వదిలాడు సుంద్రామయ్య. అప్పుడు సంబందం మొదలియార్ కళ్ళు మెరిశాయి.....

ఈవిధంగా రెండు శనివారాలు గడిచిన తరువాత సుంద్రామయ్య దగ్గర డబ్బయిపోయింది. బుచ్చినాయుడికి

రాశాడు. తనే వేరేపనిమీద వస్తున్నానని బుచ్చినాయుడు జవాబు రాశాడు.

* * *

ఇక ఆరవ మజలీ.

ఆ మజలీ చేరడానికి బుచ్చినాయుడు కారకుడు. అతనికోసం పుడ్లలాండ్సులో గది ఏర్పాటుచేశాడు సుంద్రామయ్య.

ఆరాత్రి సొంతపనిమీద "వారు" బుచ్చినాయుణ్ణి చూడ్డానికి రావడం, కొంత బెట్టునడలి సుంద్రామయ్యని వారు కౌగిలించుకునేదాకా రావడం, ఆ తదుపరి మర్నాడు పదకొండు గంటల కల్లా సెక్రటేరియట్ కి వచ్చి పార్థసారధిని చూస్తే పర్మిటు చేతులో పెడతాడని హామీ ఇవ్వడం - అతిసులభంగా జరిగిపోయింది.

పార్థసారధి చిరాకుమనిషి. అతని భార్య రాత్రి జెలగై అతని రక్తాన్ని పీలుస్తుంటుందని కొందరూ, అతనికి మూలశంక ఉండడంవల్ల ఇలా ఉంటున్నాడుగాని, అసలు మంచిమనిషేనని కొందరూ అంటుంటారు.

"వారి కేమయ్యా. వారు వరాలిచ్చేస్తూనే ఉంటారు. కాని రూల్స్ పుక్ కోవొద్దా?" అన్నాడు పార్థసారధి, దరఖాస్తు చూసి.

"అంటే ఇదివరకు ముగ్గురి కిచ్చారండి," అంటూ ఆరునెల్లక్రితం ఇచ్చిన దిగుమతి పర్మిట్లన్నీ ఉదహరించాడు సుంద్రామయ్య.

"మరి నెలా పదిహేను రోజుల క్రితం కొత్తరూల్సు రావే?" అని ఎదురుప్రశ్న వేశాడు పార్థసారధి.

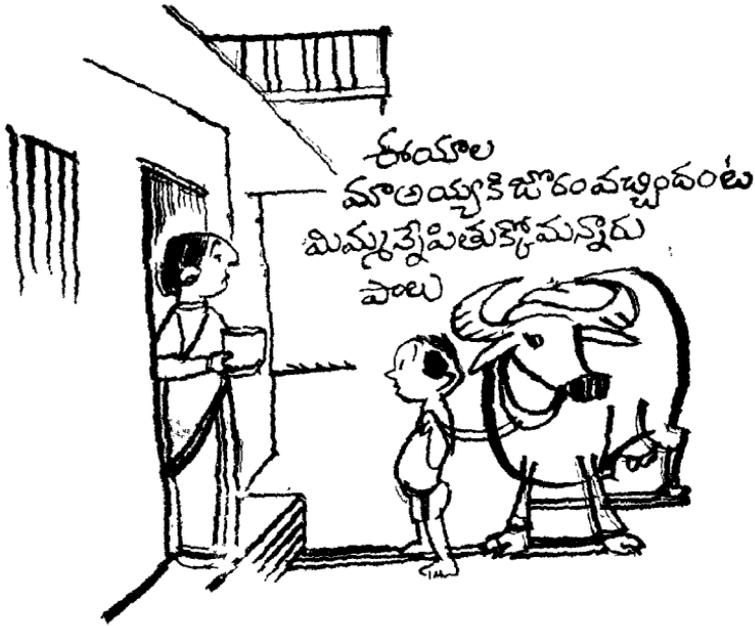
సుంద్రామయ్య పార్థసారధి భార్యకి కంచినట్టుచీర ఇచ్చి మంచిమాట చేసుకున్నాక, నాలుగు వారాలు రూల్సున్నీ చదివి పార్థసారధి కాస్త చిరునవ్వుతో - 'పని జరుగుతుందిలే,' అని హెచ్చరించాక - 'అమ్మయ్య' అనుకుని నిట్టూర్చాడు సుంద్రామయ్య.

ఆరురోజుల అనంతరం వచ్చిన దొక ఉత్తరం.

"ఖండసరి చక్కెర ఉత్పత్తి ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కావడం చేత, ఆంధ్ర ప్రభుత్వం వద్దనుంచి దరఖాస్తుదారు ఎగుమతి పర్మిటు తెచ్చినట్లయితే, మద్రాసులోకి దిగుమతి కొరకు పర్మిటును ఈ ప్రభుత్వం ఇస్తుంది," అని దాని సారాంశం.

అప్పటికి సుంద్రామయ్య వద్ద బుచ్చినాయుడిచ్చిన రెండోవెయ్యి ఖర్చై పోయింది - రెండు మాసాల హోటల్ బిల్ కి, తన ప్రయాణపు ఖర్చులకీ ఆరు వందలు మనీఆర్డరు తెప్పించుకుని, సుంద్రామయ్య హైదరాబాదుకి ప్రయాణమయ్యాడు.

హైదరాబాదు సుంద్రామయ్యకు కొట్టిన పిండి. అంచేత ఖండసరి చక్కెర ఎగుమతి పర్మిటుకోసం సెక్ర

చేరియట్ లో దరఖాస్తు పెట్టి, అది అదంగుకి చేరడానికి ఏర్పాటు చేసి, సుంద్రామయ్య పాత స్నేహితుణ్ణి చూడానికి హిమాయత్ నగర్ వెళ్ళాడు. అనుకోకుండా అక్కడ థాట్ మహల్ హోటల్లో కాఫీ తని వెడితే, అక్కడ తారసిల్లాడు రామేశం.

రామేశం బుచ్చినాయుడికి స్నేహితుడు, ఎమ్.ఎల్.ఏ., ఖండసరి చక్కెర ఫ్యాక్టరీ యజమాని.

కాఫీ తాగుతూ, అతను యధాలాపంగా చెప్పిన చావుకబు రేమిటంటే -

కేరళ ప్రభుత్వంవారు దిగుమతి పర్మిట్ చిచ్చిన కారణంగా, వారంరోజుల క్రితం నూటయూభై టన్నుల చక్కెరా అతడు ఎర్నాకుళానికి ఎగుమతి చేసేశాడు. ఈ యాత్రా ఫలితంగా, గనిరాజు కుమార్తెలు రెండుమూడు తమిళ చిత్రాల్లో కూడా చిన్నవేసాలు వేస్తున్నారు. సుంద్రామయ్య దరఖాస్తు వైదరాబాదు సెక్రటేరియట్ లో మజిలీలు దాటుతోంది మెల్లగా. ఈనాటివరకూ దానియాత్ర ముగియలేదు.

ఖండసరి చక్కెర మాత్రం తన కాళి చేదుకుంది.